

מסורת הש"ס

(א) לקמן (ה'; ט) נשין פשה'י צימות קרב ד'ה (למלך), א' לעיל מן: ע"ה, ע"ה. (ד) יצמות עו. (ה) יצמות פ"י ה"ד, (ו) לעיל מן: יצמות ע"ה, (ז) לעיל מן, (ח) לעיל מהל'ה, (ט) צ"מ (כד: ט) י"ג החזה וכו"ה מהרעב"ד, (ס) לעיל (ל:)

לעזי רש"י

מרי"ץ (מרי"ץ). רקס. מלני"ץ. פשיט.

מוסף רש"י

שלושיות. כל שלשותיה היא ושושיתא כשין אוחה על דג כהלמתינן במת' ע"ז (מ): בשלפותיה נבי עובדי דמי, וחס של צהמה כולה עשייה אצטבעות, משנות מורי (זכוחים ח:). החלש כבד. שיש בה מועיל (הפרדס עני קמח). ג' רגילים. שישו תלמידי חכמים נקבצים שם, דרשה הלכות פסח נפטא, ובמשנות הגאונים מלאי כולה כן ריגלו לאמרושי היינו יום שמת בו חס גדול קובשי אמו לכבודו ומי שנה צנה שמגיב אורו יום מתקבצים תלמידי חכמים מכל סביבי וחסים על קביו עם שאר העם להשיג שגיחה עם יבמות (קכב). דסריבן להדי. דקמיי להדי על ידי קירקא (הפרדס עני קמח). לית להו בדיוקתא. ספירכא וז ממת נקב היא חלש שמונך ששייה שאבת כל מיני משק והמקרה נעשה עם חכמה כמין גליר"א יואל נקב מעט דין ניקב נקב ועשה קרס, אף ע"ז בתשובת הגאונים, וכן ע"ז שהוא סותם הניקב ואין מולא רוח הא' אמרין קרס שעלה מחמת מהל'ה צ"ה אינו קרס שסופו ליסתר (לעיל ח:). שהוא שותא. שמתמנות מחלואה יואל דרך הניקב וכשזע יואל דרך הניקב יואל אינו יורה כח וק"ל (מגיה טו). שכבת זרע שאין יבמה כחן אינו מורע (יבמות יו). דאינו קרוב. משום הדקר מפתח (לעיל יבמות יו). שסופו ליסתר (לעיל יבמות יו). וכבד סותמתה. שסוקה צמקוס דיוקת כבד ומיור הכבד סוקר את הניקב (לעיל ח:).

שיטה מקובצת

א' שלושיות האם שהולך מונח בה: ב' במשבו מן הדופן ומפיקא לריאה מן הדופן הסי': ג' אילו אנקיב דופן להרי ריאה כנגד נקב הריאה: ד' פטיג לשון פוסט: ט' שמה הוי ככלל ניקבו הדקין ריש מתירין ומפשיטן הדינן שלפוחי הסי': ו' החלש פומיה היינו כשלא: ז' וכן נראה מדפריך לעיל עלה אנהלתה צמחים: ח' ושמה אקן או רבינא סתמא כשכל התלמוד:

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מח.

עין משפט נר מצוה

קב א מיי פ"ח מהל' עשין שפחה הל' כס סמג מה סעי' ב: קב ב מיי פ"ח מהל' עשין חמיטה הל' סמג מה סעיף ד: קב ג מיי שס פ"ח הל' סמג שס טושיע יוד' סי' פ"ז ע"ש: קב ד ה מיי שס הל' סמג ג ד ופי"ח הל' פ' טושיע שס סעיף יח: קב ו מיי פקד טו מהל' חקמי ביטא הל' סמג לארין קי טושיע ה"ש' סימון סעיף ד: קב ז מיי פ"ז מהל' עשין חמיטה הל' סמג טושיע יוד' סי' פ"ז ע"ש: קב ח ט מיי פ"ז מהל' עשין חמיטה הל' ופי"ח ה"ה' סמג עשין סג טושיע יוד' סי' לו ע"ש: ח: כ

שלושיות. אלקוס שהולך מונח זה וצנע"ו מרי"ץ. לקמן בפירקין (נה:): תניא היא האם היא טרפחה היא שלשותיה: ואפרו להם לא גרסינן. ובשני הרגלים לא אמרו להם כלום ובשלישי עמדו למנין ורצו המתירין והמירוהו: הסמוכה חוששין לה. שמה ניקבה אלא תלינן ריעותא דופן ואמרין דופן זה מכה היתה זו וכשחיתה קלטה הריאה הצלה: העלפה. הריאה: אמרין. מנל"ץ סביבות סמיכתה לדופן הואיל וחזינן צה ריעותא תלינן למכה צדידה: דחליש פומיה. פיו חדוד ודק וחוטין יפה שלא יקרב קרס הריאה צמוטכו אוחה מן הדופן: דיקן לה בפשוטי. לאחר שפיקוה ומלחו מכה דופן מנפח צה אי מנלל"א מיה טרפה שהרי ניקבה: ה"ג צלמא הכה טלינן דופן וכשרה ולא גרסינן אי איכא ריעותא דופן. כלומר בשלמה הכה דיקן לה דאי לא מנלל"א לא אמרינן ניקבה ונסתמה דיון דאיכא למיתלייה דופן תלינן צה וכשרה: אלא כלה. גמי תרמי ארזי מכלי סרלה וזו מחמת מכה היתה הי מניייהו דלנקיב טרפה והאי דלא מפקא זיקא קרס עלה צה למחין חוששין לה מכלל דאי פשיטא לן דניקבה הריאה לא מהני לה סמימת הדופן: הסם צמקוס רבינא. צמקוס שהריאה ודופן דלינן כלהו וסמוכין תמידי דלא מייפקא היא סירכא הילכך כשרה וכי אמר ר"ג חוששין לה למעלה צרוח החלל כנגד הורחמה הגדולה דיון דחוקה הריאה מן הדופן מייפקא היא סמימה ואפילו הכי כי לא העלתה צמחים אמר און חוששין לה דמלי לן דופן. וכהו כלחמי צמחיה אלא לן דחוששין לה ולחומרא אולינן דלאורייתא: מקוס חיסודי דאוינן. שהן סמוך לזואר צנינ"ל (החלל). וכהו הילכמא כרז נחמן דליכא דפליג עליה: דסדין צנינ"ל. שנסככת ונחמת הריאה צצבר שצין צ' הללעות דהוי סמימה שירכה דלא מייפקא אכל צללעות עצמן אין וז סירכא קיימת: אלמא נקב הוא. ואפילו הכי כי סדין מכשרת לה. אלמא דמהני סמימה לריאה שנקבה: ניקב. הגיד של חס: פפול. משום כרות שפכה: מפני שהוא שוסם. ואינו יורה כחן וק"ל (נה דף מג). כל שכבת זרע שאינו יורה כחן אינו מוליד: נספס. הנקב אחרי כן: פשר. לזא צקהל מפני שהוא מוליד: דאינו קרס. אכל סמימת דופן סמימה מעלייתא היא: מסיקין כו'. השמא דאמרת נקב הוא צריאה אלא שהדופן סותמתו אילו איניקב דופן וזהו ריאה כנגד דופן הריאה לאחר זמן מני טרפה דאולא לה סמימת דופן: ליטני. צמחיתין נקבת הדופן צדי שאר טרפות דיש צהמה שטרפה כן: דלאו מיניה מטרפא. דטרפות מחמת ריאה צה:

הנהות הב"ח

(א) גמי וטרפה (ואע"ג דלא קא מפקא זיקא) תמ"ט וי"ב ס"א פ"ז ח: ז:

רבינו גרשום

שלושיות זו האם כדבעינן למיור (לקמן דף נה:): ריאה הסמוכה לדופן כלומר דסמיכה לדופן. העלתה צמחין חוששין לה שמה ניקב. דחליש פומיה כלומר סבינא חריפא: באן במקום רביחא כלומר שגומרת דרוחין והו מקוס חיתוכה דאני דאמרין מרוב דחוק נסכה לדופן אבל [שלא] במקום רביחא אבלי מיימינן סבינא דחליש פומיה (באני גופיה). ורב נחמן ברבי דרב יוסף ברבי חננין כדכור ריאה א"י אונא רבינא דופן ברוק לה בפשוטי אי לא שלט ביה דיקא כשרה ואי לא טרפה. אבל הכא אינא איניקב טרפה אי הא איניקב טרפה כלומר אי הא אונא אינא איניקב טרפה: וכן פפול מפני [שהוא] ניקב כלומר ואינו יורה כחן ולענין כרות שפכה מיי. נספס. כשר מפני שהוא מוליד (ל' כלומר דאיניקב אפי' סדין ניקבה דלא מיניה מטרפא כלומר בשביל נקב הכבד ובשביל נקב הדופן לא איטרפא אלא איניקב הכבד כנגד המרה שניקבה טרפה כשעם שאין למרה דמנין לה נקב הדופן גמי לא מטרפא בשביל דופן אלא מטעם שאין לריאה שניקבה להדיא לסתום נקב. אקפן אלא כלה אינא איהו דן ערב בשוקא:

(א) נראה דל"ל מאי לאו למעוטי כו"ג. כלומר דלי נקב אפי' סדין צנינ"ל טרפה.

שלושיות. אינו צמקוס שהולך מונח אכל ניקב כים השמן או ניטל טרפה ומה שלא הוכרז לא צמחנה ולא צמחנה שמה היו ככלל ניקבו הדקין: מיי"רנין סבינא דחליש פומיה. ודהיינו כשלא העלתה צמחים אפילו איכא ריעותא דופן לא תלינן דופן:

רב נחמיה בריה דרב יוסף בריק פ"ה בפשוטי. איכא ריעותא דופן קאי כדפירש צקונטרס ועמה נוהגין להטריף כל הסירכות ואין צדקין אותן לא דופן ולא צפשוטי: אמר רבינא והוא דסביד בבשרא. פירוש נחמו ומסוכן הינו צצבר כמו (ל' אמר מסוכן ולהני נקט סדין ולא נקט סדין וצמחנות רב שר שלום גאון כחז דצין סדין וסדין וצין לא סדין וסדין כשרה לית הללמא כדבינא אלא כרז נחמן דאמר ריאה שניקבה ודופן סותמתה כשרה ומשמע מתוך דבריו דרינא לא צל לפרש דבריו של רב נחמן אלא כסרד דפשיה קאמר וכן נראה מדפריך ו עליה דהעלתה צמחים חוששין לה נמי אמר רב נחמן הכי והלכך רל נחמן ריאה שניקבה ודופן סותמתה כשרה ולא משני הא דסדין הא דלא סדין ועוד מדפריך רב יוסף רבינא ולא לרב נחמן משמע דלרב נחמן לא צעי לא סדין ולא סדין ואין נקב פוסל שם דופן סותמתו ומיהו לא ידעין מנא ליה שלא להלכה כדבינא שהא צמלא ושמא אין זה רבינא סתמא יושהו כלל הש"ס שיהיה צדו של רב אשי שגולד ציוס שמת רבא מדבא רב יוסף להשיב על דבריו ובהלכות טרפות של רבינא גרסו כחז דריאה הסמוכה לדופן אף צמקוס צצבר שצין הללעות או צללעות עצמן צדיקא להו צנפיחה עס הצלעות או גוררין הצצר עס הסירכא ומנפחין לה חס עולה צנפיחה כשרה דיון שהסירכא קיימת וסותמת כל הנקב לא יתפסק עוד כיון דצמקוס רביייהו קיימא וצקונטרס פירש סדין צצברא אכל דוקא צצבר שצין הצלעות אכל צללעות עצמן לא: לא למעוטי קרוב שערך מחמת מכה בריאה. ה"ג הוה מלי למימר למעוטי שלא צמקוס רביייהו: העלתה צמחין מהו אמר ריאה בשרה. והא דלמר לעיל דחוששין לה היינו צסוכה לדופן דמוכחא מילמא שהסירכא מחמת נקב:

מטרפא לא קתני בעא מיניה רבה בר בר חנה משמואל העלתה צמחין מהו א"ל כשרה א"ל אף אני אומר כן אלא שהתלמידים מזדונין ברבר דאמר רב מתנא מליא מוגלא טרפה מים זכים כשרה אמר ליה הריה בשוקא דטבחי חזוהו להנדך דקיימין צמחי צמחי אמר ליה לא בעי מר אומצא אמר ליה לית לי פריטי אמר ליה אקפן אמר ליה מה אעביד לך דכי אתו לקמיה רבי יוחנן משדר להו לקמיה רבי יהודה ברבי שמעון דמורי בה משמיה רבי אלעזר ברבי שמעון להיתירא וליה לא סבורא ליה אמר רבא כי הוה מסגינן בתריה דרב נחמן (ב' בשוקא דגלדאי

למחין. מנל"ץ: מזדונין צצבר. נגמגמנין: למחין. היינו מוגלא: לא צעי מר אומלא. רוצה היה לדעת אם יכשירנה ואם לאו: ליה לי פריטי. דוחהו היה: אקפן אלא. הטבחיס יקיפו לי צלמנה כמו [שבות פ"ג מ"ט] החנווני מקיף לשון אמנה: וליה לא סבינא ליה. לרבי יוחנן לא סבינא ליה לאכשווי ומיטרף נמי לא הוה טריף לה ניהלייהו דלא שמיעא ליה מרביה: מסגינן. אולינן. יחסגינן לשון פוסע: דגלדאי